

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la Hotărârea Guvernului privind prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărârea Guvernului privind prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiect de act normativ.

2.2 Descrierea situației actuale

Ca urmare a ieșirii din piața asigurărilor RCA în ultimii doi ani a asiguratorilor cu cea mai mare cotă de piață, asiguratorii în portofoliul cărora se aflau cea mai mare parte a asiguraților RCA, a fost generat un dezechilibru între cerere și ofertă fapt ce a condus la o evoluție ascendentă a tarifelor de primă practicate de către asiguratorii RCA. În aceste condiții la data de 05 aprilie 2023 a fost emisă de către Guvernul României Hotărârea nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie. Prin acest act normativ au fost stabilite tarifele de primă practicate pentru asigurațiile RCA la nivelul propriilor tarife de primă care au fost practicate de către fiecare asigurator RCA la data de 28 februarie 2023, acestea urmând a fi valabile pentru o perioadă de 6 luni, până la data de 10 octombrie 2023.

În acest context, în data de 9 iunie 2023 Tribunalul București a hotărât deschiderea procedurii falimentului pentru asiguratorul RCA cu cel mai mare portofoliu de asigurări RCA din România, după ce, în prealabil, în data de 17 martie 2023 autoritatea cu atribuții în domeniul asigurărilor a decis ridicarea autorizației de funcționare a acestuia, constatarea stării de insolvență și promovarea cererii privind deschiderea procedurii falimentului.

Din evidențele autorității cu atribuții în domeniul asigurărilor se constată înregistrarea unui număr extrem de redus de cereri privind denunțarea contractelor de asigurare încheiate cu asiguratorul aflat în procedură de faliment, condiții în care numărul contractelor de asigurări obligatorii RCA încheiate de acesta, care mai sunt încă în vigoare este de aproximativ 1,7 milioane de contracte, ceea ce reprezintă circa 17% din întregul parc auto la nivel național. În acest context a fost adoptată și publicată în Monitorul Oficial al României Ordonanța de Urgență nr. 71/2023 pentru instituirea unei prelungiri a termenelor prevăzute la art. 262 alin. (3²) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvenț prin care termenele

de încetare de drept a contractelor încheiate cu societatea de asigurare pentru care s-a pronunțat hotărârea de deschidere a procedurii de faliment au fost prelungite cu 90 de zile.

În condițiile în care prelungirea valabilității contractelor RCA se suprapune cu încetarea efectelor HG nr. 298/2023, se estimează că până la sfârșitul anului 2023 va exista un număr extrem de ridicat de asigurați RCA care vor solicita încheierea unor noi contracte, caz în care se va manifesta continuarea situației de dezechilibru între cerere și ofertă la nivel de piață ceea ce ar putea conduce fie la o presiune asupra primelor de asigurare RCA practicate în piața liberă fie la o scădere a gradului de cuprindere în asigurarea RCA a parcului auto național, ca urmare a contextului economic actual caracterizat de inflație încă ridicată ce generează dificultăți financiare populației. O astfel de situație are potențialul de a genera consecințe negative, cu impact social și economic, printre acestea enumerându-se:

- imposibilitatea acoperirii riscului la care sunt supuși ceilalți participanți la trafic, în cazul în care vehiculele neasigurate ies în trafic;

- creșterea riscului la care sunt supuși participanții la trafic atunci când sunt produse accidente de vehicule în care sunt implicate vehicule neasigurate, mai ales atunci când rezultă vătămări corporale grave sau deces;

- creșterea nevoii de finanțare a Fondului național de protecție ca urmare a obligației acestuia de a acoperi prejudiciile produse terțelor persoane prin intermediul unor vehicule neasigurate;

- obligația persoanelor neasigurate, responsabile de producerea accidentelor, de a acoperi din resurse proprii prejudiciile plătite din disponibilul Fondului național de protecție.

2.3 Schimbări preconizate

Având în vedere cele prezentate, o soluție temporară pentru remedierea stării de fapt o poate constitui prelungirea până la data de 31 decembrie 2023 a perioadei de aplicare a HG nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie.

Prin aplicarea acestei măsuri se elimină potențialul impact negativ al creșterii prețurilor.

Situația actuală în care persistă împrejurările care au determinat adoptarea respectivei hotărâri, poate fi încadrată ca și situație de criză, dezechilibru major între cerere și ofertă și disfuncționalitate evidentă a pieței așa cum acestea sunt stipulate în prevederile art. 4 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ are beneficiu asigurarea posibilității de respectare a obligațiilor legale ce rezultă din încheierea contractelor RCA în baza cărora se acordă despăgubiri produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie ca urmare a unor accidente.

3.2 Impactul social

Se aplică prevederile art. 4 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Se aplică prevederile art. 4 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Se aplică prevederile art. 4 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații**Secțiunea a 4-a**

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene – nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate – nu este cazul.

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - Proiectul este supus avizării Consiliului Legislativ;
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – Proiectul nu este supus avizării Consiliului Suprem de Apărare a Țării;
- c) Consiliul Economic și Social - Proiectul este supus avizării Consiliul Economic și Social;
- d) Consiliul Concurenței - Proiectul este supus avizării Consiliul Concurenței;
- e) Curtea de Conturi - Proiectul nu este supus avizării Curții de Conturi.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de hotărâre a Guvernului se supune adoptării avându-se în vedere prevederile art. 7 din Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de **Hotărâre a Guvernului privind prelungirea perioadei de aplicabilitate a prevederilor instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 298/2023 privind stabilirea tarifelor de primă maxime și a altor măsuri aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie.**

MINISTRUL FINANTELOR
Marcel-Ioan BOLOȘ

PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII DE
SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ
Nicu MARCU

AVIZĂM FAVORABIL:

PREȘEDINTELE CONSILIULUI
CONCURENȚEI
Bogdan - Marius CHIRIȚOIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina-Ștefania GORGHIU